

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	M365-licenties	Offerteaanvraag DLWO / Over wat voor M365 licenties beschikt SRL nu? Voor enkele uitgevraagde zaken is een A5 namelijk licentie benodigd. Gaat u die binnen scope van onderhavige opdracht zelf afnemen bij b.v. SLB-diensten?	Opdrachtgever neemt dit zelf af. Opdrachtnemer dient alleen de bewaking op licenties te doen.
2	Centraal vs decentraal	Offerteaanvraag DLWO / par. g2.2 / pag. 35 / De wens is om per school te migreren in de nieuwe omgeving, kunt u aangeven welke onderdelen qua samenwerking strikt gescheiden per school en welke onderdelen t.a.v. samenwerking (Schooloverstijgend) ten tijde van de transitie intact dienen te blijven?	Het doel is dat er een nieuw opgebouwde, volledige functionerende centrale omgeving komt. Met de migratie vindt een overgang plaats van de oude omgeving naar de nieuwe. Het doel is dat dit per school en CSB gebeurt, waarbij op voorhand wordt bepaald wat gemigreerd moet worden rekening houdend met de onderwijscontinuïteit, zoals beschreven in G2.2.
3	Doorlooptijd	Offerteaanvraag DLWO / par. 1.7 / pag. 11 / Het realiseren van een centrale, cloudgebaseerde Microsoft 365 omgeving, ingericht volgens een greenfield-aanpak, waarbij de omgeving vanaf nul wordt opgebouwd op basis van standaardisatie, eenvoud en beheerbaarheid. Kunt u een gewenste doorlooptijd aangeven voor de migratie naar de nieuwe omgeving en zijn er relevante afhankelijkheden met andere projecten of ontwikkelingen?	De gewenste doorlooptijd is binnen 12 maanden na start contract, waarbij het primaire proces als leidend wordt gezien (het onderwijs). Onderwijscontinuïteit staat centraal en mag niet onderbroken worden. Er lopen ook andere aanbestedingen in de periode zoals de inrichting van een printeromgeving en aanbesteding NaaS.
4	Niveau normenkader IBP-FO	Offerteaanvraag DLWO / par. 1.7 / pag. 11 / Terwijl de organisatie moet kunnen voldoen aan de eisen vanuit het Normenkader IBP FO en toenemende cyberdreigingen. Heeft u inzicht in het huidige niveau binnen het normenkader IBP-FO?	Ja.
5	Avepoint	Offerteaanvraag DLWO / par. 1.6 / pag. 11 / Avepoint. Tot wanneer loopt het huidige contract/licentieovereenkomst en verwacht u dat inschrijver in scope van onderhavige opdracht licenties en/of beheer levert op Avepoint of een andere backup oplossing voor de M365-omgeving?	De inschrijver hoeft alleen mee te werken aan het tot stand komen van de koppeling met Avepoint. Inschrijver hoeft geen licenties of iets dergelijks aan te schaffen. Avepoint draait en werkt goed. Het contract van Avepoint loopt nog ongeveer 2 jaar.
6	Lokale beheerdersrechten	Offerteaanvraag DLWO / par. 1.6 / pag. 10 / Lokale applicaties worden via Intune of SCCM uitgerold of kunnen door ICT of medewerkers zelf worden geïnstalleerd, aangezien medewerkers beschikken over lokale administratorrechten op hun laptop. Verwacht u binnen de nieuwe Greenfield omgeving dat medewerkers beschikken over lokale administratorrechten?	Nee.
7	Teams automatisering	Offerteaanvraag DLWO / par. 1.6 / pag. 10 / Microsoft Teams wordt aangemaakt via een combinatie van tooling en handmatige Excel-lijsten voor de nieuwe klassen van de verschillende schooljaren per school. Verwacht u binnen scope van onderhavige opdracht een geautomatiseerde oplossing voor het provisionen van samenwerkingsruimten binnen Microsoft Teams?	Ja.
8	Examenvoorzieningen	Offerteaanvraag DLWO / par. 1.6 / pag. 10 / De grootste resterende afhankelijkheid van on-premises infrastructuur lijkt op dit moment te liggen bij examenvoorzieningen. Kunt u toelichten welke examenvoorzieningen dit zijn en waarom deze afhankelijkheid blokkerend werkt voor een volledig transitie naar de cloud?	De huidige examen omgeving is afhankelijk van de lokale server i.v.m. de examenvereisten dat een examen te allen tijde moeten kunnen doorgaan, ook als er een internetstoring is.
9	Beleid	Offerteaanvraag DLWO / par. 1.6 / pag. 10 / De mate van standaardisatie en centralisatie verschilt per school en is op dit moment niet eenduidig vastgesteld. Kunt u aangeven in welke mate centraal beleid bepalend is en welke vrijheden individuele scholen hebben bij het bepalen van digitale middelen en de wijze van beheer daarvan?	Centraal beleid zal bepalend zijn. Opdrachtgever zorgt bij gunning voor duidelijkheid.
10	Overzicht werkplekken	Offerteaanvraag DLWO / par. 1.6 / pag. 10 / Graag ontvangen we een overzicht van laptops, desktops, servers met hun OS-versie en rol.	Dit wordt bij gunning gedeeld en mogelijk eerder als inschrijver kan aangegeven waarom deze informatie eerder benodigd is.

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
11	Ketenafstemming	Offerteaanvraag DLWO / par. 1.4 / pag. 9 / Punt 6: ketenafstemming. Verwacht u op incidentele basis ketenafstemming indien de situatie dit vereist of verwacht u hiermee een volledig ingerichte Service Integration & Management (SIAM) dienst?	Opdrachtgever verwacht dat de opdrachtnemer invulling geeft aan een duidelijke regierol binnen de keten van betrokken leveranciers en partijen.
12	Applicaties (packaging)	Offerteaanvraag DLWO / par. 1.4 / pag. 9 / Punt 5: technisch applicatiebeheer. Graag ontvangen we een overzicht van de applicaties die voor distributie gepackaged moeten worden.	Deze wordt bij gunning gedeeld. Er mag worden uitgegaan van ongeveer 40 applicaties.
13	Applicaties	Offerteaanvraag DLWO / par. 1.4 / pag. 8 / Punt 2: ontsluiting van relevante onderwijsapplicaties en ondersteunende applicaties. Bedoelt u hier cloudapplicaties (SaaS) mee of ook legacy applicaties? Indien het ook legacy applicaties betreft, wenst u dat deze applicaties altijd en overal beschikbaar zijn, bijvoorbeeld via een virtuele desktop?	Dit zijn SaaS applicaties en afhankelijk van het gebruikersscenario ook aanroepen van lokaal geïnstalleerde applicaties zoals Office suite.
14	Netwerktekening	Offerteaanvraag DLWO / par. 1,6 / pag. 10 / Graag ontvangen we een netwerktekening waarin de onderlinge verbindingen tussen de locaties en het datacenter worden omschreven. Daarnaast ook graag aangeven wat internetbandbreedtes zijn per locatie.	Opdrachtgever gaat ervan uit dat in de nieuwe situatie geen datacenter benodigd is en dat alles middels cloud diensten wordt geleverd. Internetbandbreedtes zijn voldoende. Inschrijver mag vereiste bandbreedtes voorstellen, tenzij inschrijver kan duiden, waarom deze informatie eerder benodigd is, zal dit gedeeld worden na gunning.
15	Applicatiecatalogus	Offerteaanvraag DLWO / par. 1,6 / pag. 10 / Graag ontvangen we een overzicht van applicaties die op de werkplekken dienen te worden geïnstalleerd en/of beschikbaar te worden gesteld in de applicatiecatalogus van Intune.	Een overzicht van applicaties wordt na gunning gedeeld.
16	Kosten Azure compute	Offerteaanvraag DLWO / par. 1,6 / pag. 10 / Indien blijkt dat het toch noodzakelijk is om enkele servers in Azure te hosten, zijn de Azure Compute binnen of buiten scope van deze aanbesteding?	Opdrachtgever gaat uit van een primair SaaS-gebaseerde inrichting waarbij inzet van serverfunctionaliteit tot een minimum wordt beperkt. Azure compute (IaaS/PaaS) maakt geen standaard onderdeel uit van de scope van deze aanbesteding. Indien inzet hiervan aantoonbaar noodzakelijk is, wordt van de opdrachtnemer verwacht dat zij hierin kan voorzien en hierover adviseert. De daadwerkelijke afname van Azure compute-capaciteit vindt plaats via de licentiepartner en valt buiten de scope van deze aanbesteding. Wel dient de inschrijver de bijbehorende kosten inzichtelijk te maken. Het prijzenblad wordt aangepast om eventuele kosten inzichtelijk te maken. Het prijzenblad zal in de week van 4 mei worden geupload in Tendered.
17	Overzicht servers	Offerteaanvraag DLWO / par. 1,6 / pag. 10 / Graag ontvangen we een overzicht van de huidige servers (inclusief rollen) & applicaties. Dit ter bepaling benodigde migratiewerkzaamheden. In het geval van niet Microsoft producten, graag aangeven of het product (nog) in gebruik is; zo ja, of er een (saas) alternatief beschikbaar is en of de huidige applicatie dient te worden gemigreerd naar Azure.	Deze wordt bij voorlopige gunning gedeeld, inschrijver mag als uitgangspunt nemen dat er geen applicatie servers zijn die gemigreerd moeten worden. Enige afhankelijkheid die Opdrachtgever voorziet is lokale servers vanwege examenverplichting en evt. Domain services.

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
18	Migratiewerkzaamheden op schoollocaties	Offerteaanvraag DLWO / par. 1,4 / pag. 7 / In de beschrijving van de transitie en overdracht wordt gesproken over het realiseren van een gecontroleerde overdracht naar de regieorganisatie. Staat de aanbestedende dienst er positief tegenover wanneer de Inschrijver bij de migratiewerkzaamheden op de schoollocaties gebruikmaakt van lokale IT-medewerkers van de organisatie zelf, om zo de directe kennisoverdracht te maximaliseren en de latere beheerfase te borgen?	<p>De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het realiseren van het gevraagde eindresultaat en dient bij de uitvoering van de migratie uit te gaan van een zelfstandige uitvoering, zonder afhankelijkheid van inzet van medewerkers van de aanbestedende dienst.</p> <p>Lokale IT-medewerkers kunnen, indien beschikbaar, in overleg ondersteunend worden ingezet, bijvoorbeeld in het kader van kennisoverdracht. Deze inzet is echter niet gegarandeerd en dient door inschrijver als bovenformatief te worden beschouwd.</p> <p>Inschrijvers worden verzocht om in hun inschrijving uit te gaan van een situatie waarin de Opdrachtgever geen structurele capaciteit levert voor de uitvoering van de werkzaamheden.</p>
19	Overzicht werkplekhardware	Offerteaanvraag DLWO / par. 1,1 / pag. 13 / Om de inspanning t.b.v. migratie van werkplekken te kunnen inschatten verzoeken we een overzicht van de gebruikte hardware modellen (laptops/workstations). Zijn daarnaast alle werkplekken geschikt voor windows 11 25H2?	Deze wordt bij voorlopige gunning gedeeld, alle werkplekken zijn 24H2 compatible, met uitzondering van de examenwerkplekken.
20	Overzicht werkplekken	Offerteaanvraag DLWO / par. 1,1 / pag. 13 / Graag ontvangen we een overzicht van locaties met het aantal werkplekken per locaties en of deze zijn voor persoonlijk of gedeeld (bijv. Toetswerkplekken, mediatheek, laptop karren).	Deze worden na gunning gedeeld.
21	DLWO	Bijlage K - Beschrijving DLWO / par. 1.4 / pag. 3 / 2. Koppelingen met kernsystemen, waaronder leerlingadministratiesystemen, onderwijsapplicaties en overige relevante voorzieningen. Verwacht u: a) IDM-koppelingen met kernsystemen tbv account provisioning en rechten, b) integratie van kernsystemen in de portal zoals cijfers etc., of een combinatie van beide? Kunt u de functionele wensen verder toelichten?	<p>Opdrachtgever verwacht in ieder geval dat koppelingen met kernsystemen worden ingericht ten behoeve van identity en access management, waaronder account provisioning, lifecycle management en autorisatie.</p> <p>Daarnaast wordt verwacht dat applicaties via het portaal op een gebruiksvriendelijke wijze ontsloten worden, bijvoorbeeld via Single Sign-On en een tegelstructuur.</p> <p>Diepgaande functionele integraties (zoals het ontsluiten van gegevens uit kernsystemen binnen het portaal) zijn geen generieke verplichting, maar kunnen per toepassing wenselijk zijn indien dit aantoonbare meerwaarde biedt voor de gebruikerservaring.</p> <p>Inschrijvers worden uitgenodigd om in hun inschrijving te beschrijven hoe zij op een passende en beheersbare wijze invulling geven aan integraties met kernsystemen binnen de DLWO.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
22	Identiteit en autonomie	Bijlage J - Architectuurkader.pdf / par. inleiding / pag. 1 / Wat wordt er verstaan onder eigen identiteit en autonomie? Er wordt namelijk gesproken over richtgevende kaders en toekomstbestendige ICT-infra. Die 'standaard', waaronder één governance, komt onder druk te staan door eigen identiteit en autonomie.	<p>Met "eigen identiteit en autonomie" wordt niet bedoeld dat scholen zelfstandig afwijkende technische omgevingen of beheerinrichtingen kunnen hanteren.</p> <p>Uitgangspunt is één centrale, gestandaardiseerde en beheerde ICT-omgeving met uniforme governance.</p> <p>Eigen identiteit en autonomie zien primair op organisatorische en functionele aspecten, zoals het gebruik van een eigen domeinnaam, herkenbare inrichting van de gebruikersomgeving en ondersteuning van het primaire onderwijsproces.</p> <p>Afwijkingen van de standaard zijn uitsluitend toegestaan indien deze aantoonbaar noodzakelijk zijn en worden altijd centraal beoordeeld en beheerst binnen de governance-structuur.</p>
23	Account lifecycle management	Bijlage J - Architectuurkader.pdf / par. Identiteit en toegang / pag. 2 / Wat zijn de betrouwbare bronsystemen voor account Lifecycle management?	Afas, SomToday en Parnassys.
24	Lokale applicaties	Bijlage J - Architectuurkader.pdf / par. applicatiebeheer / pag. / Wat wordt er verstaan onder "lokale" applicaties? Zijn dat de apps die geïnstalleerd worden op de devices zoals Word,	Denk aan kantoorapplicaties, zoals inderdaad MS Office maar ook adobe, 7-zip, printsoftware/drivers.
25	Omzetten werkplekken	Bijlage I- PvE / par. SM-40 / pag. 13 / U geeft aan dat de verantwoordelijkheid met betrekking tot het omzetten van de werkplekken op locatie in een RACI tabel moet worden afgestemd. Hoe ziet u dit proces voor u? Verwacht u dat de Opdrachtnemer zelf alle werkplekken omzet, dat de Opdrachtgever dit voor zijn rekening neemt (na een overdracht of instructie) of dit gezamenlijk plaatsvindt?	<p>De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de uitvoering en het realiseren van het gevraagde eindresultaat, inclusief het omzetten van werkplekken. Inschrijvers dienen er in hun inschrijving van uit te gaan dat deze werkzaamheden volledig door de opdrachtnemer worden uitgevoerd.</p> <p>De gevraagde RACI-matrix dient dit expliciet en navolgbaar te maken, inclusief verantwoordelijkheden, afstemming en eventuele afhankelijkheden.</p> <p>In de praktijk kan, in overleg, ondersteuning vanuit de organisatie worden geboden, bijvoorbeeld in het kader van kennisoverdracht. Deze inzet is echter niet gegarandeerd en dient als bovenformatief te worden beschouwd.</p>
26	Overzicht SSO-applicaties	Bijlage I- PvE / par. M-365-17 / pag. 3 / Graag ontvangen we een overzicht van applicaties waarvoor een (SSO) koppeling via de Entra ID ingericht dient te worden.	Deze wordt na gunning gedeeld.

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
27	Frequentie pentesten	Bijlage I - PvE / par. IBP-27 / pag. 17 / Hoe vaak dient een pentest plaats te vinden?	<p>Oprachtgever verwacht dat penetratietesten minimaal één keer per twee jaar worden uitgevoerd, en aanvullend bij significante wijzigingen in de omgeving.</p> <p>Inschrijvers mogen er daarnaast van uitgaan dat een initiële penetratietest plaatsvindt na oplevering van de nieuwe omgeving en vóór migratie van de eerste school.</p> <p>De exacte invulling en frequentie dienen verder risicogestuurd te worden bepaald en passend te zijn bij de aard en ontwikkeling van de omgeving.</p> <p>De aanbestedende dienst zal de penetratietesten laten uitvoeren door een onafhankelijke derde partij. De kosten voor deze testen, evenals de selectie van de uitvoerende partij en de nadere scopebepaling, vallen buiten de scope van de opdrachtnemer.</p> <p>Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat deze actief meewerkt aan de uitvoering van penetratietesten, onder andere door het beschikbaar stellen van benodigde informatie, toegang en ondersteuning.</p> <p>Conform IBP-28 is de opdrachtnemer verantwoordelijk voor het analyseren en opvolgen van de bevindingen uit de penetratietesten, inclusief het doorvoeren van verbetermaatregelen en het periodiek (minimaal eens per kwartaal) rapporteren over de voortgang daarvan aan de aanbestedende dienst.</p>
28	ITSM-tool	Bijlage I - PvE / par. SM-18 / pag. 12 / Van welke ITSM-tool maakt u gebruik en verwacht u een koppeling met de ITSM-tool van opdrachtnemer?	Topdesk
29	Accountprovisioning	Bijlage I - PvE / par. IGA-7 / pag. 7 / U vraagt om een alternatief proces voor account- en autorisatiehandelingen indien automatische provisioning niet mogelijk is. Indien deze provisioning moet plaatsvinden in een applicatie die Inschrijver niet beheert, zal dit met behulp van handmatige imports door medewerkers van het Rijnlands Lyceum moeten gebeuren. Op welke manier verwacht u hierbij indersteuning van Inschrijver?	<p>Indien automatische provisioning in een applicatie aantoonbaar niet mogelijk is en deze buiten de beheerscope van de opdrachtnemer valt, verwacht de Oprachtgever dat de opdrachtnemer een beheerst alternatief proces inricht.</p> <p>Dit proces omvat in ieder geval het signaleren van mutaties, het genereren van taken of notificaties richting de verantwoordelijke beheerder en het borgen van traceerbaarheid van de uitgevoerde handelingen.</p> <p>De uitvoering van handmatige handelingen binnen dergelijke applicaties kan bij de aanbestedende dienst of betreffende applicatiebeheerder liggen, maar de opdrachtnemer blijft verantwoordelijk voor de procesinrichting, ondersteuning en het waarborgen van een controleerbare en auditeerbare werkwijze.</p>

Datum laatst opgeslagen: 15-4-2026 14:44:27

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
30	Te koppelen applicaties	Bijlage I - PvE / par. IGA-6 / pag. 7 / U vraagt om account- en autorisatieprovisioning ingericht op basis van open standaarden (bij voorkeur SCIM) of aantoonbaar gelijkwaardig. Kunt u een overzicht aanleveren van de te koppelen applicaties?	Deze wordt na gunning gedeeld.
31	IGA lifecycleproces	Bijlage I - PvE / par. IGA-24 / pag. 8 / U vraagt om een lifecycleproces dat is gekoppeld aan informatieclassificatie en retentiebeleid. Kunt u uitleggen wat u hiermee bedoeld?	<p>Met deze eis wordt bedoeld dat het lifecycleproces van accounts (instroom, doorstroom en uitstroom) samenhangt met de toegang tot informatie en de wijze waarop gegevens worden beheerd gedurende de levenscyclus.</p> <p>Concreet betekent dit dat wijzigingen in identiteit of rol (bijvoorbeeld indiensttreding, functiewijziging of uitdiensttreding) leiden tot passende aanpassingen in toegangsrechten, en waar relevant aansluiten op afspraken rondom informatieclassificatie en bewaartermijnen.</p> <p>Opdrachtgever verwacht hierbij geen volledig geïntegreerde data governance-oplossing, maar wel dat de inrichting logisch aansluit op het principe dat toegang en gebruik van informatie gedurende de lifecycle aantoonbaar beheerst verlopen.</p>
32	Google groepen	Bijlage I - PvE / par. IGA-23 / pag. 8 / U vraagt om provisioning van groepen naar Google Workspace. Tevens geeft u in 1.6 van de offerteaanvraag aan dat de Google-omgeving expliciet buiten scope is van de opdracht. Provisioning van groepen naar Google kan niet zonder beheer-rechten in Google. Bent u bereid deze eis te laten vallen? Zo niet, hoe dient Inschrijver dan om te gaan met deze schijnbare tegenstelling?	<p>Opdrachtgever handhaaft de eis, maar verduidelijkt dat deze ziet op integratie op identity- en toegangsbeheer-niveau, en niet op het functioneel of technisch beheer van de Google Workspace-omgeving.</p> <p>Uitgangspunt is dat authenticatie centraal via Microsoft Entra ID (tenant) plaatsvindt en dat waar nodig provisioning of synchronisatie van identiteiten en groepen richting Google Workspace mogelijk is.</p> <p>De Google Workspace-omgeving zelf valt buiten de scope van de opdracht. Indien voor de realisatie van koppelingen of provisioning aanvullende rechten of afstemming noodzakelijk is, zal dit in samenwerking met de aanbestedende dienst en/of de beheerpartij van Google Workspace plaatsvinden.</p> <p>Van inschrijver wordt verwacht dat zij dit proces faciliteert en inricht, zonder dat het volledige beheer van Google Workspace onderdeel wordt van de dienstverlening.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
33	Twijfelachtige matches IGA	Bijlage I - PvE / par. IGA-22 / pag. 8 / U vraagt om handmatig ingrijpen bij "twijfelachtige matches". Daarnaast geeft u aan dat de processen HR en LAS/LVS gestuurd zijn. In een bronsysteem-gestuurd IGA-proces zou er altijd één bron van waarheid moeten zijn voor een identiteit. In welke gevallen zou een dergelijke twijfelachtige match kunnen ontstaan?	<p>Opdrachtgever onderschrijft het uitgangspunt dat bronsystemen leidend zijn voor identiteiten en dat het IGA-proces hier primair op wordt ingericht.</p> <p>In de praktijk kunnen echter situaties ontstaan waarin automatische matching niet eenduidig is, bijvoorbeeld bij dubbele of bestaande accounts, wijzigingen in persoonsgegevens, onvolledige brondata of samenloop van identiteiten (zoals een medewerker die eerder als leerling bekend was).</p> <p>In dergelijke gevallen verwacht de aanbestedende dienst dat het proces voorziet in signalering en gecontroleerd handmatig ingrijpen, zodat onjuiste koppelingen en ongewenste autorisaties worden voorkomen.</p> <p>Dit wordt gezien als een beheersmaatregel binnen een verder bron-gestuurd en geautomatiseerd proces.</p>
34	Periodieke beoordeling IGA	Bijlage I - PvE / par. IGA-16 / pag. 7 / Is het proces voor periodieke herbeoordeling in uw ogen onderdeel van de IGA tooling, of zou dit ook als operationele activiteit in de ITSM-software kunnen worden ingericht?	<p>Opdrachtgever stelt geen specifieke eis aan de tooling waarin het proces voor periodieke herbeoordeling wordt ingericht.</p> <p>Het proces dient echter wel aantoonbaar, gestructureerd en herleidbaar te zijn ingericht, inclusief workflow, vastlegging van besluiten en rapportagemogelijkheden.</p> <p>Dit kan onderdeel zijn van IGA-tooling, maar kan ook (deels) worden ingericht via ITSM-software, mits wordt voldaan aan de eisen rondom traceerbaarheid, controleerbaarheid en efficiëntie.</p>
35	Delegeren van rechten	Bijlage I - PvE / par. IGA-15 / pag. 7 / U vraagt om het tijdelijk delegeren van bevoegdheden en/of rechten. Wie voert de goedkeuring / mandatering van een dergelijke actie uit? Dient dit ook vastgelegd te worden in de ITSM-tooling, of staat dit los van de ITSM goedkeuringsprocessen?	<p>De goedkeuring van tijdelijke delegatie van bevoegdheden en/of rechten ligt bij de daarvoor aangewezen proceseigenaar, leidinggevende of data-eigenaar, afhankelijk van de aard van de rechten.</p> <p>De opdrachtnemer wordt verwacht dit proces zodanig in te richten dat mandatering gecontroleerd, tijdelijk en herleidbaar plaatsvindt, inclusief vastlegging van goedkeuring, duur en scope van de delegatie.</p> <p>De vastlegging kan onderdeel zijn van IGA-tooling of ITSM-processen, mits de traceerbaarheid en auditability aantoonbaar geborgd zijn.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
36	Handmatig aanmaken accounts	Bijlage I - PvE / par. IGA-11 / pag. 7 / U vraagt in het kader van handmatige account- of autorisatiehandelingen om registratie in de ITSM-tooling van SRL. Inschrijver onderschrijft dit principe ten eerste, maar is het gewoon dat allereerst registratie (en goedkeuring) in de ITSM-tooling wordt vastgelegd, alvorens er over gegaan wordt tot het handmatig aanmaken van accounts. is dit een werkwijze die SRL ook onderschrijft?	Opdrachtgever onderschrijft het uitgangspunt dat handmatige account- en autorisatiehandelingen voorafgaand worden geregistreerd en, waar van toepassing, goedgekeurd via de ITSM-tooling. Dit wordt gezien als de gewenste werkwijze om traceerbaarheid en controleerbaarheid te borgen.
37	SIEM-oplossing	Bijlage I - PvE / par. IBP-41 / pag. 18 / Verwacht u een volledige SIEM-oplossing of volstaat het proactief monitoren van de door opdrachtnemer geleverde diensten (o.a. met Microsoft Defender)?	Opdrachtgever stelt geen expliciete eis voor het implementeren van een volledige SIEM-oplossing. Wel wordt verwacht dat de opdrachtnemer invulling geeft aan proactieve monitoring, detectie en respons op beveiligingsincidenten binnen de geleverde dienstverlening, passend bij de aard en omvang van de omgeving. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van bestaande voorzieningen, zoals Microsoft Defender en gerelateerde Microsoft 365 security-functionaliteiten, of aantoonbaar gelijkwaardige oplossingen.
38	Google omgeving	Bijlage I - PvE / par. IAM-12 / pag. 6 / U vraagt om federatie met de Google omgeving. Tevens geeft u in 1.6 van de offerteaanvraag expliciet aan dat de Google-omgeving buiten scope is van de opdracht. Het inrichten van federatie tussen Google en EntraID kan niet zonder configuratie in Google. Bent u bereid deze eis aan te passen naar het in samenwerking met de Google-beheerders inrichten van de federatie?	Akkoord.
39	Toegangsrechten	Bijlage I - PvE / par. IAM-10 / pag. 6 / Er wordt gevraagd om een periodiek herbeoordelingsproces van toegangsrechten ingericht voor gevoelige rollen, beheerfuncties en externe toegang. Gaat het hier om de toegangsrechten, beheersrechten en externe toegang met betrekking tot de beheerde EntraID? Want in de ogen van Inschrijver kan Inschrijver niet verantwoordelijk zijn voor het gehele organisatiebrede herbeoordelingsproces, omdat (delen van) het applicatielandschap door Rijnlands Lyceum zelf wordt beheerd.	Deze eis heeft primair betrekking op de toegangsrechten binnen de centrale identiteits- en toegangsvoorziening (Microsoft Entra ID) en de daarop gebaseerde toegang tot gekoppelde systemen binnen de scope van de dienstverlening. Opdrachtgever onderkent dat delen van het applicatielandschap buiten de beheerscope van de opdrachtnemer vallen. Voor die systemen ligt de verantwoordelijkheid voor herbeoordeling bij de betreffende applicatie-eigenaar of beheerpartij. Wel wordt van de opdrachtnemer verwacht dat zij waar mogelijk aansluiting adviseert, zodat het herbeoordelingsproces organisatiebreed zo uniform en beheerst mogelijk kan worden ingericht.

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
40	TS-4	Wordt deze digitale communicatieomgeving na faciliteren wel door de opdrachtgever beheerd m.b.t inhoud en plaatsen van nieuws?	<p>Ja, de digitale communicatieomgeving wordt na initiële inrichting en facilitering door de opdrachtnemer inhoudelijk beheerd door de opdrachtgever.</p> <p>De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de technische inrichting, beschikbaarheid en het beheer van de onderliggende omgeving.</p> <p>De opdrachtgever is verantwoordelijk voor de inhoud, zoals het plaatsen van nieuws en het beheer van content.</p>
41	TS-3	Kunt u verduidelijken wat u verwacht van een leeromgeving binnen Sharepoint?	<p>Met een leeromgeving binnen SharePoint wordt bedoeld een technisch gefaciliteerde omgeving waarin onderwijsgerelateerde informatie, documenten en structuren op een logische en beheersbare wijze kunnen worden ontsloten.</p> <p>De verwachting is dat de opdrachtnemer ondersteuning biedt bij de inrichting van deze omgeving, bijvoorbeeld door het aanbieden van templates, structuur en beheerafspraken die aansluiten op de organisatie van het onderwijs (zoals per school, klas of vak).</p> <p>De inhoudelijke invulling van de leeromgeving, zoals lesmateriaal en didactische toepassing, ligt bij de opdrachtgever en valt buiten de scope van de opdracht.</p>
42	IBP-27	Hoe frequent verwacht u dit onderdeel van het aanbod?	Zie antwoord vraag 27.
43	IBP-2	Geldt deze opzet alleen voor de Centrale M365 tenant of ook voor de al bestaande Google Workspace? Of blijft de Google Workspace zoals deze nu is?	Google Workspace valt verder buiten deze aanbesteding. Dus ook de inrichting.
44	IMP-18	Kunt u verduidelijken welke applicaties u hier op doelt? Betreft dit ook koppelingen met on-premise of lokale AD / Servers? Is er een lijst van de huidige applicatiekoppelingen?	De lijst met applicaties wordt na gunning gedeeld. Er is in principe geen lokale AD of servers meer.
45	IMP-16	Betreft dit alleen de werkplekken welke nu ook al in beheer zijn of ook werkplekken welke nu nog stand alone zijn?	Dit betreft alle werkplekken die in beheer zijn of moeten zijn.
46	IMP-15	Kunt u verduidelijken of dit enkel data van medewerkers of ook van leerlingen betreft?	Alle accounts binnen de MS365, dus ook leerlingen en medewerkers.
47	IMP-15	Is er een indicatie van de hoeveelheid data wat gemigreerd moet worden naar de centrale M365 tenant?	45,4 TB aan onedrive 8,3 TB Sharepoint/Teams 7,3 TB Exchange
48	IMP-15	Kunt u aangeven of er ook data gemigreerd moet worden van de Google Workspace naar Microsoft 365?	Neen.
49	IMP-15	Kunt u aangeven of er ook data gemigreerd dient te worden van on-premise / datacenter servers naar M365?	Neen.
50	SM-34	Kunt u verduidelijken wat u hier van inschrijvers verwacht bij het uitvoeren van communicatie bij incidenten?	Bij grote incidenten en projecten kan de inschrijver gevraagd worden om ondersteuning bijvoorbeeld bij het opstellen van berichten of handleidingen.

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
51	SM-33	Kunt u verduidelijken met welke frequentie dit verwacht? Dan is dit voor alle inschrijvers helder bij het opstellen van het aanbod.	Vraag gaat over het organiseren van kennissessies. Deze kennissessies zijn er voor bedoeld om het aantal vragen van eindgebruikers te reduceren door digitale kennis op te bouwen. Dit kan op gebruik van de werkplek zijn maar ook ondersteuning bij de nieuwe mogelijkheden van MS Office/teams/sharepoint, zowel voor nieuwe als bestaande medewerkers. Het is aan de inschrijver een schatting te doen voor het aantal dat benodigd zal zijn.
52	SM-29	Kunt u verduidelijken welk type wijzigingen u hier op doelt? Momenteel is het voor inschrijver onmogelijk om in te schatten wat de implicaties hiervan zijn.	Met wijzigingen wordt bedoeld: wijzigingen die impact hebben op de werking, beschikbaarheid of samenhang van de DLWO-dienstverlening, inclusief afhankelijkheden met andere systemen of leveranciers. Dit kan bijvoorbeeld betrekking hebben op wijzigingen in gekoppelde applicaties, onderliggende infrastructuur, identity-voorzieningen of ketenafhankelijkheden, zoals een printomgeving die door een andere partij wordt beheerd. Opdrachtgever verwacht dat de opdrachtnemer dergelijke afhankelijkheden onderkent en in staat is om wijzigingen met impact op de dienstverlening tijdig te signaleren, af te stemmen en te coördineren. Het is niet de verwachting dat de opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de uitvoering van wijzigingen buiten de eigen scope, maar wel voor de regie en afstemming waar deze de dienstverlening raken.
53	SM-18	Kunt u bevestigen dat uw eigen ICT-team de eerstelijns werkzaamheden uitvoert?	Ja dat is correct.
54	SM-18	Kunt u verduidelijken welke ITSM-tooling u gebruikt?	Zie antwoord vraag 28.
55	SM-12	Inschrijver kan incidenten en wijzigingen binnen de keten coördineren, inclusief afstemming met applicatieleveranciers. Inschrijver wijst u er wel graag op dat zij niet verantwoordelijk kan zijn voor de SLA van derden voor het oplossen van incidenten. Graag uw akkoord.	Dit begrijpen wij, en de stichting zal daar zelf de afspraken over maken. Mocht dit in praktijk problemen veroorzaken, zal de stichting hierover geïnformeerd worden en zal zij dit afhandelen met haar leverancier. Is echter de leverancier een onderaannemer van de inschrijver dan is de inschrijver hier verantwoordelijk voor.
56	SM-9	U vraagt op verschillende plekken in het document rapportages uit. Kunt u verduidelijken hoe frequent u deze rapportages verwacht? Dan kunnen inschrijvers hier rekening mee	Afhankelijk van het type rapportage.
57	SM-1	Kunt u verduidelijken wat u bedoelt met ketenafstemming? Mag inschrijver aannemen dat u hier doelt op een SPOC rol?	Met ketenafstemming wordt inderdaad onder andere bedoeld dat de opdrachtnemer fungeert als Single Point of Contact (SPOC) voor de in scope dienstverlening. Daarnaast omvat ketenafstemming ook het coördineren en afstemmen van incidenten, wijzigingen en afhankelijkheden met andere betrokken leveranciers en partijen, voor zover deze de DLWO-dienstverlening raken.
58	EP-13	Worden voor toets of examenwerkplekken separate apparaten (aparte toegewezen examen/toets apparaten) gebruikt die niet dagdagelijks door leerlingen of medewerkers	Dit is mogelijk, kan ook op het apparaat van de leerling zijn, door middel van een afgeschermd omgeving.

Datum laatst opgeslagen: 15-4-2026 14:44:27

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
59	EP-1	Kunt u verduidelijken wat u hier verwacht van de rapportage?	<p>Opdrachtgever verwacht dat rapportages inzicht geven in de werking, kwaliteit en beheersbaarheid van de dienstverlening.</p> <p>Dit omvat in ieder geval informatie over de actuele status, relevante afwijkingen, trends en eventuele risico's, zodat de rapportages gebruikt kunnen worden voor zowel operationele sturing als tactische besluitvorming.</p> <p>De exacte invulling en vorm van de rapportage wordt aan de inschrijver gelaten, mits deze aansluit bij de behoeften van de regieorganisatie en bijdraagt aan transparantie en continue verbetering van de dienstverlening.</p>
60	EP-1	Is er een lijst beschikbaar van het aantal Windows werkplekken wat in beheer genomen moet worden? Zijn de aantallen bekend?	Er zijn op dit moment ruim 3200 werkplekken in beheer. Het prijzenblad zal hier nog op worden aangepast.
61	IGA-23	Dienen voor de scholen die nu primair gebruik maken van de Google Workspace ook groepen en Teams in de Microsoft omgeving aangemaakt te worden?	Neen op dit moment niet.
62	IGA-20	Bedoelt u met gekoppelde applicaties de applicaties die met Entra ID SSO inloggen op de betreffende applicatie?	ja.
63	IGA-16	Kunt u verduidelijken welke rapportages dit betreft?	<p>Dit betreft rapportages die inzicht geven in de uitvoering en uitkomsten van het proces voor periodieke herbeoordeling van rechten (attestatie).</p> <p>Hierbij kan worden gedacht aan rapportages over uitgevoerde herbeoordelingen, openstaande acties, genomen besluiten (goedgekeurd, aangepast, ingetrokken) en eventuele afwijkingen of bijzonderheden.</p>
64	IGA-4	Er wordt hier gesproken over Entra ID, dient er ook provisioning plaats te vinden richting de Google Workspace en/of Lokale AD's?	<p>Provisioning vindt primair plaats richting Microsoft Entra ID als centrale identiteitsvoorziening.</p> <p>Waar relevant en technisch mogelijk, wordt verwacht dat vanuit Entra ID provisioning of synchronisatie plaatsvindt naar gekoppelde systemen, zoals Google Workspace, in lijn met de eerder beschreven integratieprincipes.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO

22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
65	IGA-4	Welke attributen worden gezien als basisattributen?	<p>Onder basisattributen worden de kerngegevens verstaan die noodzakelijk zijn voor het aanmaken, identificeren en beheren van accounts en toegangsrechten.</p> <p>Dit betreft in ieder geval attributen zoals naamgegevens, gebruikersnaam, e-mailadres, unieke identificatie (bijvoorbeeld personeelsnummer of leerlingnummer), en organisatorische kenmerken zoals rol, functie, afdeling, school of klas.</p> <p>Aanvullende attributen kunnen worden gebruikt voor verdere autorisatie en verrijking, afhankelijk van de inrichting van het autorisatiemodel en de beschikbare brondata.</p>
66	IGA-3	Kunt u verduidelijken wat u hier verwacht van een rapportage?	<p>Opdrachtgever verwacht dat rapportages binnen dit kader inzicht geven in de werking en kwaliteit van het provisioningproces en het beheer van accounts en rechten.</p> <p>Dit omvat in ieder geval informatie over uitgevoerde provisioninghandelingen (aanmaken, wijzigen, beëindigen), eventuele fouten of uitval, en de status van synchronisaties met gekoppelde systemen.</p>
67	IGA 2	Zijn Somtoday en Parnassys de gebruikte LASsen binnen SRL of is er ook een school/locatie zonder een LAS of gebruik makend van een andere LAS zoals bijvoorbeeld Magister of	Ja die zijn er maar zijn nu buiten scope qua koppeling. Worden nl. handmatig in bijvoorbeeld Managebac gezet.
68	IGA-2	Zijn er nog andere LASsen dan Somtoday en/of Parnassys waarmee rekening gehouden moet worden met provisioning.	Nee, niet op dit moment.
69	IGA-1	Kunt u definiëren welke andere bronnen dit betreft?	LAS.
70	IAM-12	Blijven de schoollocaties die gebruik maken van Google Workspace hier ook primair gebruik van maken of wordt Microsoft uiteindelijk ook leidend?	<p>Microsoft Entra ID wordt de centrale identiteitsvoorziening en daarmee leidend voor authenticatie en toegangsbeheer.</p> <p>Voor schoollocaties die gebruik maken van Google Workspace blijft deze omgeving in gebruik.</p>
71	IAM-7?	Welke applicaties betreft dit, is hier een lijst van?	De lijst met applicaties wordt na gunning gedeeld. Denk aan relevante SAAS-applicaties voor het onderwijs en bedrijfsvoering.
72	IAM-6	Is dit proces al ingericht of moet opdrachtgever dit inrichten?	<p>Dit proces is momenteel nog niet volledig ingericht conform de beoogde eindsituatie.</p> <p>Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat zij dit proces inricht en implementeert als onderdeel van de dienstverlening, in afstemming met de Opdrachtgever.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
73	IAM-2	Betreft deze eis ook leerlingen van het primair onderwijs?	<p>Ja, deze eis is van toepassing op alle gebruikers, inclusief leerlingen in het primair onderwijs.</p> <p>Binnen de huidige situatie is reeds sprake van toepassing van multi-factor authenticatie voor accounts (ook leerlingen).</p> <p>Opdrachtgever verwacht dat de verdere invulling hiervan proportioneel en doelgroepgericht plaatsvindt, waarbij rekening wordt gehouden met de gebruikssituatie en het risicoprofiel van onder andere jongere leerlingen.</p> <p>Inschrijvers worden uitgenodigd om te beschrijven hoe zij hier op een werkbare en veilige wijze invulling aan geven.</p>
74	IAM 1	Klopt het dat met de in scope omgeving dus vooral Microsoft Entra ID / Azure AD wordt bedoeld en dus niet een IAM koppeling met centrale of on-premise active directories?	Correct.
75	IAM-1	Geldt dit ook voor de scholen die nu primair gebruik maken van de Google Workspace?	<p>Ja, deze eis is ook van toepassing op scholen die momenteel primair gebruik maken van Google Workspace.</p> <p>Uitgangspunt is dat Microsoft Entra ID de centrale identiteitsvoorziening (IdP) wordt voor de gehele organisatie. Dit betekent dat ook voor toegang tot Google Workspace gebruik wordt gemaakt van de centrale identity via federatie of koppeling.</p>
76	DLWO-11	Er wordt in de beschrijving van de DLWO alleen gesproken over Microsoft. Betekent dit dat de scholen die nu gebruik maken van Google Workspace ook volledig overstappen op het gebruik van Microsoft?	Nee dat betekent het niet. Deze blijft op Google Workspace en betreft enkel de ISH.
77	DLWO-2	Mag de portal een door de opdrachtnemer gecreëerde webapplicatie zijn of dient dit opgebouwd te worden middels een Microsoft intranet / sharepoint pagina?	Dit mag ingevuld worden door de inschrijver.
78	M365-18	Kunt u verduidelijken welke rapportages dit betreft?	Dit betreft rapportages die inzicht geven in het gebruik, beheer en de beveiliging van de Microsoft 365-omgeving.
79	M365-17	Betreft dit ook koppelingen met datacenter of on-premise servers?	Uitgangspunt van de Opdrachtgever is een cloud-first architectuur, waarbij Microsoft 365 de primaire omgeving vormt en structurele afhankelijkheden van on-premise omgevingen zoveel mogelijk worden vermeden.
80	PVE M365-12	Kunt u verduidelijken of het bieden van een back-up onderdeel is van de scope?	<p>Opdrachtgever beschikt reeds over een back-upvoorziening voor Microsoft 365 (AvePoint).</p> <p>Het leveren van een separate back-upoplossing maakt daarmee geen onderdeel uit van de scope van deze aanbesteding.</p> <p>Wel wordt van de opdrachtnemer verwacht dat zij de bestaande back-upvoorziening betreft bij de inrichting en het beheer van de omgeving, en zorgdraagt voor een passende inrichting en gebruik hiervan.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
81	M365-10	Kunt u verduidelijken welke rapportages dit betreft?	Dit zijn rapportages waarmee aangetoond wordt dat de omgeving van de stichting niet onnodig te lang op staat door externe deling van documenten. Kortom bijvoorbeeld een overzicht welke documenten extern zijn gedeeld, met wie en sinds wanneer.
82	PVE M365-3	Inschrijver gaat ervan uit dat het daadwerkelijk toevoegen van nieuwe scholen op nacalculatie gebeurt. Graag uw akkoord.	Voor nieuwe scholen die op het moment van aanbesteding (april 2026) nog niet zijn aangesloten bij de stichting en op een later moment toetreden, zal een separaat project worden ingericht. De uitvoering en kosten van deze werkzaamheden worden in dat geval in overleg vastgesteld. Opdrachtgever verwacht daarbij dat de inrichting van de omgeving zodanig wordt opgezet dat het aansluiten van nieuwe scholen efficiënt en beheersbaar kan plaatsvinden.
83	PVE M365-1	Betreft de huidige centrale Microsoft 365 tenant ook de tenant die wordt gebruikt voor de Greenfield aanpak? Of wordt hier een nieuwe centrale Microsoft 365 tenant voor	Voor de Greenfield-aanpak wordt een nieuwe centrale Microsoft 365 tenant ingericht.
84	PVE ALG-4	Gebruikelijk is een VOG van maximaal 6 maanden oud. Bent u bereid om dit aan te passen?	Opdrachtgever gaat akkoord met een maximale geldigheid van 6 maanden voor de VOG.
85	4.1 uitvoeringsvoorwaarden	Inschrijver is van mening dat 5 % uitzonderlijk hoog is in deze sector. Bent u bereid om dit terug te brengen naar een percentage van 2%?	Opdrachtgever handhaaft het percentage van 5% voor Social Return. Dit percentage wordt als marktconform en passend beschouwd bij de aard en omvang van de opdracht. De invulling van Social Return vindt plaats in overleg na gunning, zodat deze op een passende en werkbare wijze kan worden gerealiseerd.
86	Offerteaanvraag 2.3	Kunt u verduidelijken wat u verwacht van opdrachtnemer op 17 juli? Inschrijver gaat ervan uit dat de migratie dan start, is dat correct?	17 juli betreft de formele startdatum van de overeenkomst. Opdrachtgever verwacht dat vanaf dat moment wordt gestart met de transitie- en voorbereidingsfase, waaronder inrichting, afstemming en planning. De daadwerkelijke migratie van scholen maakt onderdeel uit van de daaropvolgende fasering en wordt in overleg nader bepaald.
87	Offerteaanvraag 2.3	De periode tussen NVI 1 retour en NVI 2 valt midden in de meivakantie. Bent u bereid om de deadline voor NVI 2 met 1 week op te schuiven?	De sluitingstermijn voor het indienen van vragen wordt verzet naar maandag 4 mei 14:00 uur. Het verder verschuiven van de termijn zou gevolgen hebben voor de verdere voortgang van de aanbesteding en de realisatie van de planning.
88	Offerteaanvraag 1.7	Bij 1.7 wordt aangegeven dat de opdracht het optuigen van een Cloudgebaseerde Microsoft 365 omgeving in de vorm van een greenfield-aanpak. De omgeving wordt vanaf nul opgebouwd. Is hiervoor een nieuwe Microsoft 365 tenant aanwezig of ziet men het voor zich dat dit in de huidige centrale Microsoft 365 tenant wordt gerealiseerd via een Side by Side	Voor de greenfield-aanpak wordt een nieuwe Microsoft 365 tenant ingericht.

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
89	Offerteaanvraag 1.6	Bij 1.6 wordt aangegeven dat het Rijlands erop is gericht het aantal on-premise, centraal en op locatie waar mogelijk te minimaliseren. Is het doel om de nieuwe greenfield Microsoft 365 omgeving volledig afgekoppeld te houden van deze serveromgeving of dient er wel een koppeling gemaakt te worden ten behoeve van account provisioning?	<p>Het uitgangspunt is dat accounts opnieuw worden opgebouwd in de nieuwe Microsoft Entra ID-omgeving op basis van de bronsystemen (zoals HR en LAS/LVS).</p> <p>Structurele koppelingen met on-premise omgevingen ten behoeve van account provisioning worden daarbij niet voorzien.</p> <p>Eventuele koppelingen met on-premise systemen worden uitsluitend als tijdelijk en afbouwend beschouwd, indien deze noodzakelijk zijn in de migratiefase.</p>
90	Offerteaanvraag 1.6	Bij 1.6 wordt de huidige infrastructuur beschreven. Hier komt ook aan bod dat het SRL over een omvangrijke on-premises serverinfrastructuur beschikt, zowel in datacentrum als lokaal. In hoeverre wordt er verwacht dat de opdrachtnemer dit in beheer neemt?	<p>Uitgangspunt is dat de huidige datacenteromgeving en lokale servers op schoollocaties waar mogelijk worden uitgefaseerd.</p> <p>Indien in specifieke situaties blijkt dat bepaalde on-premises voorzieningen (tijdelijk) noodzakelijk blijven, kan van de opdrachtnemer worden verwacht dat deze in beheer worden genomen, voor zover dit past binnen de uitvoering van de opdracht en in afstemming met de Opdrachtgever.</p>
91	Offerteaanvraag 1.4	Bij 1.4 (IN SCOPE) wordt duidelijk beschreven wat er in de scope van de opdracht valt, hier wordt niets genoemd over de beheer van eventuele datacentrum / on-premise servers of de lokale AD servers. Wordt er van de opdrachtnemer dat zij account provisioning voorzien aan de on premise / lokale AD servers?	<p>Nee, van de opdrachtnemer wordt niet verwacht dat account provisioning structureel wordt ingericht richting on-premises of lokale Active Directory-omgevingen.</p> <p>Uitgangspunt is dat accounts centraal worden opgebouwd en beheerd binnen Microsoft Entra ID op basis van de daarvoor aangewezen bronsystemen.</p> <p>Opdrachtgever sluit niet uit dat in specifieke gevallen, bijvoorbeeld ten behoeve van examenfaciliteiten, beperkte on-premises voorzieningen noodzakelijk zijn. De exacte inrichting hiervan is op dit moment nog niet volledig uitgewerkt.</p> <p>Inschrijvers worden uitgenodigd om te beschrijven hoe zij hier op een pragmatische en toekomstbestendige wijze mee omgaan, zonder afbreuk te doen aan het uitgangspunt van een cloud-first architectuur.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
92	Greenfield en tenant	Kunt u nader toelichten of de beoogde greenfield-omgeving wordt gerealiseerd binnen de bestaande Microsoft 365-tenant of binnen een nieuwe tenant, en hoe dit zich verhoudt tot de in het prijsinvulformulier opgenomen migratieomvang van accounts, mailboxen en Teams- en SharePoint-omgevingen?	<p>De beoogde greenfield-omgeving wordt gerealiseerd binnen een nieuwe Microsoft 365 tenant.</p> <p>De huidige tenant maakt daarmee geen onderdeel uit van de beoogde eindsituatie.</p> <p>Tegelijkertijd blijft de in het prijsinvulformulier opgenomen migratieomvang onverkort van toepassing. Bestaande accounts, mailboxen en data uit onder andere Teams- en SharePoint-omgevingen dienen te worden gemigreerd naar de nieuwe tenant.</p> <p>Inschrijvers dienen in hun aanpak rekening te houden met deze tenant-to-tenant migratie als onderdeel van de implementatie.</p>
93	Bronsystemen en identitymodel	Kunt u bevestigen welke systemen per doelgroep als leidend bronsysteem gelden voor identity en provisioning, in het bijzonder voor AFAS, Somtoday, ParnasSys en Magister, en welke rol Magister hierbij precies vervult?	<p>Voor identity en provisioning gelden de volgende bronsystemen als leidend:</p> <p>Voor medewerkers is dit het HR-systeem (AFAS). Voor leerlingen zijn dit de leerlingadministratiesystemen, zijnde Somtoday en/of ParnasSys.</p> <p>Deze systemen vormen de basis voor de identity lifecycle (instroom, doorstroom en uitstroom) en de bijbehorende account- en autorisatieprovisioning.</p> <p>Magister wordt binnen deze aanbesteding niet als leidend bronsysteem gehanteerd en vervult geen rol in identity provisioning. Eventuele verwijzingen naar Magister in de aanbestedingsstukken zijn generiek van aard.</p>
94	Betekenis Microsoft als bron- en doelsysteem	Kunt u toelichten wat in het prijsinvulformulier precies wordt bedoeld met de koppeling "Microsoft (bron- en doelsysteem)"?	<p>Met "Microsoft (bron- en doelsysteem)" wordt bedoeld dat Microsoft Entra ID en Microsoft 365 enerzijds fungeren als doelsysteem voor identity en provisioning vanuit de primaire bronsystemen (zoals AFAS en de leerlingadministratiesystemen), en anderzijds als bron kunnen dienen voor specifieke technische attributen, zoals e-mailadressen.</p> <p>Uitgangspunt daarbij is dat per attribuut een leidend systeem wordt gehanteerd.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
95	Scope Google	Kunt u nader toelichten welke onderdelen van Google exact binnen scope vallen, gelet op de vermelding "Google (doelsysteem)" in het prijsinvulformulier en de passages in de aanbestedingsstukken over externe identiteiten en federatieve toegang?	<p>Google Workspace maakt geen onderdeel uit van de scope voor beheer en exploitatie binnen deze aanbesteding.</p> <p>Met de vermelding "Google (doelsysteem)" wordt bedoeld dat Google Workspace kan fungeren als afnemer van identity, waarbij gebruikers via Microsoft Entra ID toegang krijgen tot Google-diensten, bijvoorbeeld door middel van federatieve toegang (SSO) en/of provisioning van accounts en groepen.</p> <p>De verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer beperkt zich in dit kader tot het realiseren en beheren van de identity-integratie vanuit Microsoft Entra ID. Het functioneel en technisch beheer van de Google Workspace-omgeving zelf valt buiten de scope van de opdracht.</p>
96	Volwassenheid IAM en IGA bij start	Kunt u aangeven welke onderdelen van IAM en IGA opdrachtgever bij start van de dienstverlening minimaal operationeel verwacht en welke onderdelen gedurende de contractperiode gefaseerd kunnen worden doorontwikkeld, mede in het licht van access reviews, externe governance en lifecyclebeheer?	<p>Opdrachtgever verwacht dat bij start van de dienstverlening een werkbare en stabiele basis voor IAM en IGA operationeel is, gericht op het waarborgen van veilige en beheerste toegang tot de primaire voorzieningen.</p> <p>Dit betekent dat bij aanvang in ieder geval de volgende onderdelen operationeel zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centrale identity via Microsoft Entra ID als Identity Provider - Authenticatie en autorisatie, inclusief Multi-Factor Authenticatie en Conditional Access op basisniveau - Basisinrichting van provisioning voor medewerkers en leerlingen vanuit de primaire bronsystemen (AFAS en LAS/LVS) - Single Sign-On voor de belangrijkste applicaties - Logging en herleidbaarheid van toegangsverlening en wijzigingen <p>Meer geavanceerde onderdelen van IAM en IGA kunnen gedurende de contractperiode gefaseerd worden doorontwikkeld. Dit betreft onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verdere automatisering en verfijning van provisioning en autorisatiemodellen - Inrichting en optimalisatie van lifecyclebeheer - Periodieke herbeoordeling van rechten (access reviews) - Governance op externe toegang en gastgebruik - Doorontwikkeling van rapportages en compliance-inzichten <p>De exacte fasering en prioritering van deze doorontwikkeling wordt in overleg met de aanbestedende dienst bepaald, waarbij rekening wordt gehouden met impact op de organisatie en het onderwijsproces.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
97	MFA voor leerlingscenario's	Kunt u nader toelichten hoe de eis dat MFA verplicht is voor alle accounts wordt voorzien voor leerlingaccounts, met name in scenario's met browsertoegang via eigen apparaten, gedeelde werkplekken en toets- of examenomgevingen?	<p>Het uitgangspunt is dat Multi-Factor Authenticatie (MFA) verplicht is voor alle accounts.</p> <p>Voor leerlingaccounts wordt hierbij een risicogebaseerde benadering gehanteerd. Binnen schoollocaties, die worden beschouwd als vertrouwde netwerkomgevingen, kan MFA worden uitgezonderd om de gebruiksvriendelijkheid in onderwijssituaties te waarborgen.</p> <p>Buiten deze vertrouwde locaties is MFA voor leerlingaccounts wel verplicht.</p> <p>De inrichting van MFA wordt technisch afgedwongen via Conditional Access, waarbij onder andere locatie en gebruiksscenario worden meegenomen. Hierbij geldt dat de balans tussen beveiliging en werkbaarheid binnen het onderwijs leidend is.</p>
98	Toets- en examenwerkplekken	Kunt u toelichten welke specifieke functionele en technische eisen gelden voor toets- en examenwerkplekken, en of deze volledig zijn inbegrepen in de in het prijsinvulformulier genoemde aantallen beheerde leerlingwerkplekken?	<p>Opdrachtgever is op dit moment nog bezig met de nadere keuze en uitwerking van de toets- en examenoplossing.</p> <p>De exacte functionele en technische eisen voor toets- en examenwerkplekken zijn daarom nog niet volledig vastgesteld en worden naar verwachting uiterlijk bij gunning nader geconcretiseerd.</p> <p>Inschrijvers mogen voor de prijsstelling uitgaan van beheerde werkplekken als basis. Tegelijkertijd dient rekening te worden gehouden met aanvullende eisen en beperkingen die specifiek gelden voor toets- en examenomgevingen, zoals ook opgenomen in het Programma van Eisen.</p> <p>Toets- en examenwerkplekken maken onderdeel uit van de opgegeven aantallen en worden niet separaat uitgevraagd.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
99	Portaalfunctie binnen de DLWO	Kunt u aangeven welke functionele verwachtingen opdrachtgever heeft van de portaalfunctie voor leerlingen en medewerkers, naast applicatieontsluiting via tegels of knoppen?	<p>De portaalfunctie binnen de DLWO is bedoeld als centrale startomgeving voor leerlingen en medewerkers en gaat verder dan enkel het ontsluiten van applicaties via tegels of knoppen.</p> <p>Naast applicatieontsluiting verwacht de aanbestedende dienst dat het portaal bijdraagt aan een samenhangende en doelgroepgerichte gebruikerservaring. Dit omvat onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een gepersonaliseerde weergave op basis van rol, doelgroep en rechten - Toegang tot relevante informatie, zoals mededelingen, notificaties of aankondigingen - Ondersteuning van navigatie en structuur binnen de digitale leer- en werkomgeving - Integratie met relevante functionaliteiten uit Microsoft 365, zoals documenten, communicatie en samenwerking <p>De exacte invulling en mate van functionaliteit wordt niet volledig voorgeschreven en mag door de inschrijver worden uitgewerkt, mits deze aansluit bij de doelstellingen van de DLWO zoals beschreven in de aanbestedingsstukken.</p>
100	Prioritering eerste implementatiefase	Kunt u aangeven welke koppelingen, applicaties of gebruiksscenario's opdrachtgever met prioriteit in de eerste implementatiefase gerealiseerd wil zien?	<p>Opdrachtgever verwacht dat in de eerste implementatiefase de basisvoorzieningen en de meest kritische gebruiksscenario's worden gerealiseerd, zodat een werkbare en stabiele DLWO ontstaat.</p> <p>Dit betreft in ieder geval:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De inrichting van de centrale Microsoft 365-omgeving (tenant, Entra ID, basisconfiguratie) - Identity en Access Management, inclusief authenticatie, autorisatie en basis provisioning vanuit de primaire bronsystemen (AFAS en LAS/LVS) - Toegang tot Microsoft 365-diensten zoals e-mail, Teams, SharePoint en OneDrive - De portaalfunctie als startomgeving voor leerlingen en medewerkers - Single Sign-On voor de belangrijkste en meest gebruikte applicaties <p>De exacte prioritering van overige koppelingen, applicaties en gebruiksscenario's wordt in overleg met de aanbestedende dienst bepaald, waarbij wordt uitgegaan van impact op het onderwijsproces en continuïteit van de dienstverlening.</p> <p>De aanbestedende dienst stelt hiervoor na gunning een nadere prioritering en fasering vast.</p>

Datum laatst opgeslagen: 15-4-2026 14:44:27

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
101	Back-up en AvePoint	Kunt u specificeren welke afspraken gelden voor back-up en herstel, waaronder scope, RPO, RTO, retentie en testfrequentie, en welke rol de bestaande AvePoint-overeenkomst daarin krijgt?	<p>Opdrachtgever verwacht dat back-up en herstel van Microsoft 365-data onderdeel is van de dienstverlening, conform de eisen uit het Programma van Eisen.</p> <p>De exacte invulling van scope, RPO, RTO en retentie is op dit moment nog niet volledig vastgelegd en zal in overleg met de opdrachtnemer nader worden bepaald, passend bij het gebruik binnen het onderwijs en de kriticiiteit van de verschillende gegevensstromen.</p> <p>Uitgangspunt daarbij is dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De scope in ieder geval de relevante Microsoft 365-diensten omvat, zoals Exchange Online, SharePoint, OneDrive en Teams - Back-up en herstel aantoonbaar ingericht en beheersbaar zijn - Herstelprocedures periodiek worden getest, minimaal jaarlijks, conform het Programma van Eisen.
102	Aansluiting op ITSM-tooling	Kunt u toelichten welke ITSM-tooling opdrachtgever gebruikt en welke technische of functionele eisen gelden voor aansluiting als single point of truth?	Zie antwoord vraag 28.
103	Afbakening support en SPOC	Kunt u nader toelichten hoe de afbakening is bedoeld tussen lokale eerstelijnssteuning, centrale servicedesk en SPOC, en ondersteuning op locatie op afroep?	<p>Opdrachtgever hanteert een gelaagd ondersteuningsmodel, waarbij de verantwoordelijkheden als volgt zijn verdeeld:</p> <p>De eerstelijnssteuning wordt uitgevoerd door de lokale ICT-medewerkers op de schoollocaties. Zij fungeren als eerste aanspreekpunt voor eindgebruikers en handelen lokale en eenvoudige incidenten en verzoeken af.</p> <p>De opdrachtnemer vervult de rol van centrale servicedesk en fungeert daarbij als Single Point of Contact (SPOC) voor de organisatie. De opdrachtnemer levert primair tweedelijnssteuning en ondersteunt de lokale ICT-medewerkers bij complexere vraagstukken en incidenten.</p> <p>Indien een incident of probleem niet op afstand kan worden opgelost door de servicedesk van de opdrachtnemer, kan in overleg ondersteuning op locatie worden ingezet.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
104	Licenties en componenten	Kunt u bevestigen welke licenties door opdrachtgever beschikbaar worden gesteld en welke licenties door inschrijver moeten worden opgenomen, met name voor Entra, Intune, Defender, Log Analytics en aanvullende IAM- en governancefunctionaliteiten? In het architectuurkader wordt expliciet gevraagd inzicht te geven in de benodigde licenties en componenten voor maatregelen zoals access reviews en externe governance.	<p>Uitgangspunt is dat Microsoft-licenties (zoals Entra ID, Intune, Defender en aanverwante componenten) door de opdrachtgever via een licentiepartner worden afgenomen en geen onderdeel uitmaken van de inschrijving.</p> <p>De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het adviseren over en inzichtelijk maken van de benodigde Microsoft-licenties die vereist zijn om de gevraagde functionaliteit te realiseren.</p> <p>Voor aanvullende tooling buiten het Microsoft-ecosysteem, zoals IAM- en IGA-oplossingen (bijvoorbeeld HelloID of vergelijkbaar), geldt dat deze wél onderdeel uitmaken van de inschrijving. De bijbehorende licenties en kosten dienen door de inschrijver te worden opgenomen in het prijsinvalformulier.</p> <p>De implementatie, configuratie en het beheer van zowel Microsoft-functionaliteiten als eventuele aanvullende tooling vallen binnen de scope van de opdracht.</p>
105	TS-1	In hoeverre is er al een vastgesteld beleid voor naamgeving en lifecycle? Moet de opdrachtnemer dit beleid nog ontwerpen of alleen technisch implementeren?	<p>Er is op dit moment nog geen volledig uitgewerkt en vastgesteld beleid voor naamgeving en lifecyclebeheer.</p> <p>Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat deze, in afstemming met de aanbestedende dienst, een voorstel doet voor de inrichting van naamgeving en lifecycleprocessen, passend binnen de doelstellingen en kaders van de DLWO en het bredere IBP-beleid.</p> <p>Dit omvat zowel het ontwerpen als het technisch implementeren van deze processen.</p> <p>De uiteindelijke vaststelling van het beleid ligt bij de aanbestedende dienst, waarna de opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de realisatie en borging binnen de technische inrichting.</p>
106	IMP-17	In hoeverre is de huidige omgeving 'migratie-ready'? Is er documentatie beschikbaar over de huidige inrichting (IST) om de in IMP-17 genoemde simulatie te kunnen uitvoeren?	<p>De mate van standaardisatie en documentatie verschilt per onderdeel van de omgeving. Er is in beperkte mate documentatie beschikbaar over de huidige inrichting (IST-situatie), maar deze is niet volledig of uniform uitgewerkt.</p> <p>Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat deze in de transitie- en voorbereidingsfase zelfstandig een nadere analyse uitvoert van de huidige situatie, en op basis daarvan de benodigde migratieaanpak en simulaties uitwerkt, zoals bedoeld in IMP-17.</p> <p>Opdrachtgever zal beschikbare informatie en documentatie uiteraard bij gunning delen om dit proces te ondersteunen.</p>

Datum laatst opgeslagen: 15-4-2026 14:44:27

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
107	IAM-11	Is de benodigde licentiëring voor Privileged Identity Management (Microsoft Entra ID A5) al aanwezig binnen de huidige tenant van de stichting, of moet de inschrijver deze licentiekosten meenemen in de aanbidding?	<p>Microsoft-licenties worden door de opdrachtgever via een licentiepartner afgenomen en maken geen onderdeel uit van de inschrijving.</p> <p>Van de inschrijver wordt verwacht dat deze inzichtelijk maakt welke licenties benodigd zijn voor de gevraagde functionaliteit. De kosten voor deze Microsoft-licenties dienen niet te worden opgenomen in de aanbidding.</p>
108	IAM-2	Wordt er voor leerlingen een uitzondering gemaakt op de MFA-verplichting (bijv. op basis van vertrouwde locaties/IP-ranges), aangezien zij niet altijd over een smartphone beschikken in de klas? Zo nee, welke hardwarematige alternatieven (tokens/FIDO2) worden door de school gefaciliteerd?	<p>Voor leerlingaccounts wordt een risicogebaseerde benadering gehanteerd ten aanzien van Multi-Factor Authenticatie (MFA).</p> <p>Binnen schoollocaties, die worden beschouwd als vertrouwde netwerkomgevingen, is MFA uitgezonderd, op basis van IP. Dit om de werkbaarheid in de klas te waarborgen, mede gezien het feit dat leerlingen niet altijd beschikken over een eigen smartphone.</p>
109	DLWO-12	Is er al een bestaand governance-document of een inrichting die overgenomen moet worden (migratie), of moet de inschrijver dit vanaf de basis (greenfield) ontwerpen en implementeren?	<p>Opdrachtgever heeft op hoofdlijnen uitgangspunten geformuleerd voor de inrichting van de DLWO, zoals onder andere verwoord in DLWO-12, waarin wordt uitgegaan van een beheersbare samenwerkingsstructuur met logisch ingerichte Teams en bijbehorende opslag, inclusief afspraken over eigenaarschap.</p> <p>Er is echter nog geen volledig uitgewerkt governance-document of inrichting die één-op-één kan worden overgenomen.</p> <p>Uitgangspunt van de aanbesteding is een greenfield-aanpak. Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat deze, in afstemming met de aanbestedende dienst, de governance en inrichting nader ontwerpt en implementeert, passend bij de genoemde uitgangspunten en de organisatie.</p> <p>De aanbestedende dienst blijft verantwoordelijk voor de vaststelling van het beleid en de governance, waarbij de opdrachtnemer een adviserende en uitvoerende rol vervult.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
110	DLWO-10	Welke verantwoordelijkheid draagt de opdrachtnemer als een derde partij (bijv. een uitgeverij of applicatieleverancier) een storing heeft? In hoeverre wordt van ons verwacht dat wij regie voeren over leveranciers waar wij geen contractuele relatie mee hebben?	<p>De opdrachtnemer is niet verantwoordelijk voor het oplossen van storingen bij derde partijen waar geen contractuele relatie mee bestaat.</p> <p>Van de opdrachtnemer wordt wel verwacht dat deze regie voert op de keten, zoals bedoeld in DLWO-10. Dit houdt in dat de opdrachtnemer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Actief afstemt met betreffende leveranciers bij verstoringen die impact hebben op de DLWO - De voortgang bewaakt en waar nodig escaleert richting de betreffende partij - De aanbestedende dienst informeert over de impact, voortgang en verwachte oplostijden - De samenhang en beschikbaarheid van de totale dienstverlening bewaakt <p>De regierol van de opdrachtnemer is daarmee gericht op coördinatie en afstemming binnen de keten, niet op inhoudelijke verantwoordelijkheid voor systemen of diensten van derden.</p>
111	DLWO-8	Welke specifieke KPI's of rapportage-templates hanteert de stichting momenteel voor 'aantoonbare beschikbaarheid'?	<p>Opdrachtgever hanteert op dit moment nog geen uniforme set van KPI's of vaste rapportage-templates specifiek voor de DLWO.</p> <p>Uitgangspunt is dat de opdrachtnemer invulling geeft aan 'aantoonbare beschikbaarheid', zoals bedoeld in DLWO-8, door middel van passende KPI's en rapportages die inzicht geven in onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beschikbaarheid van de belangrijkste diensten en componenten - Performance en gebruikerservaring - Verstoringsoverzichten (incidenten, oorzaken en oplostijden) - Trends en structurele verbeterpunten - Capaciteitsontwikkeling en eventuele knelpunten <p>Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat deze hiervoor een voorstel doet voor KPI's en rapportage-inrichting, passend bij de aard van het onderwijs en de dienstverlening.</p> <p>De exacte KPI's en rapportagevorm worden na gunning in overleg met de aanbestedende dienst vastgesteld.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
112	Offerteaanvraag 1.9	Het plafondbedrag is € 8.850.000,- voor de gehele looptijd (inclusief verlengingen tot 2037). Is dit bedrag inclusief of exclusief de benodigde Microsoft-licenties (A3/A5), of worden deze apart door de stichting ingekocht?	<p>Het genoemde plafondbedrag van € 8.850.000,- heeft betrekking op de dienstverlening die onderdeel uitmaakt van deze aanbesteding.</p> <p>Microsoft-licenties (zoals A3/A5 en aanverwante componenten) worden door de Opdrachtgever via een licentiepartner afgenomen en maken geen onderdeel uit van dit plafondbedrag.</p>
113	Offerteaanvraag 1.7	Hoe ziet de stichting de co-existentie tijdens de transitieperiode? Moeten de oude (lokale) en nieuwe (centrale) omgevingen tijdelijk aan elkaar gekoppeld worden (bijv. via AD-trusts) om continuïteit te waarborgen?	<p>Uitgangspunt van de Opdrachtgever is een cloud-first en greenfield inrichting, waarbij de nieuwe Microsoft 365-omgeving losstaand wordt opgebouwd en Microsoft Entra ID als centrale identiteitsvoorziening fungeert.</p> <p>Er wordt niet uitgegaan van een structurele koppeling tussen de oude (lokale) en nieuwe (centrale) omgevingen, zoals bijvoorbeeld AD-trusts.</p> <p>Tijdens de transitieperiode kan tijdelijk sprake zijn van co-existentie van oude en nieuwe omgevingen. De aanbestedende dienst streeft er echter naar deze periode zo kort en beheersbaar mogelijk te houden.</p> <p>Daarbij wordt verwacht dat migraties en overgangen zoveel mogelijk plaatsvinden in geplande periodes, zoals schoolvakanties, om de impact op het onderwijsproces te minimaliseren.</p> <p>Inschrijvers worden uitgenodigd om een migratieaanpak te beschrijven waarin continuïteit wordt geborgd zonder het introduceren van onnodige hybride complexiteit, passend bij het uitgangspunt van een toekomstbestendige cloudarchitectuur.</p>
114	Offerteaanvraag 1.6	De scope sluit Google, Apple en Chromebooks uit, maar deze moeten wel veilig toegang krijgen tot de DLWO. Wie is verantwoordelijk voor de Conditional Access-regels die specifiek voor deze 'out-of-scope' apparaten gelden?	<p>Apparaten en platformen zoals Google, Apple en Chromebooks vallen buiten de scope van beheer binnen deze aanbesteding.</p> <p>De verantwoordelijkheid voor het inrichten en beheren van toegang tot de DLWO, inclusief Conditional Access-beleid, ligt echter bij de opdrachtnemer.</p> <p>Dit betekent dat de opdrachtnemer zorg draagt voor het definiëren en implementeren van passende Conditional Access-regels voor toegang vanaf verschillende typen apparaten, inclusief niet-beheerde of 'out-of-scope' apparaten.</p> <p>Hierbij wordt verwacht dat de opdrachtnemer rekening houdt met risico's, gebruiksscenario's en de balans tussen beveiliging en gebruiksvriendelijkheid binnen het onderwijs.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
115	Succesbeeld en fasering jaar 1	Kunt u aangeven welke eerste resultaten in de eerste 6 tot 12 maanden voor opdrachtgever het meest bepalend zijn om de implementatie en samenwerking als succesvol te ervaren, en staat opdrachtgever daarbij open voor een gefaseerde realisatieaanpak waarbij eerst het fundament voor identity, security, beheer en continuïteit wordt neergezet en daarna gecontroleerd wordt doorontwikkeld?	<p>Opdrachtgever staat open voor een gefaseerde realisatieaanpak, waarbij in de eerste fase het fundament voor identity, security, beheer en continuïteit wordt ingericht, en vervolgens gecontroleerd wordt doorontwikkeld.</p> <p>Voor de eerste 6 tot 12 maanden worden met name de volgende resultaten als bepalend voor succes gezien:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Een stabiele, werkende en veilige basisomgeving binnen Microsoft 365 (tenant, identity en toegang) – Ingerichte en functionerende IAM-processen, inclusief provisioning vanuit de primaire bronsystemen – Veilige toegang tot de belangrijkste applicaties, inclusief MFA en Conditional Access – Een beheersbare werkplekomgeving voor leerlingen en medewerkers – Continuïteit van de dienstverlening tijdens en na migratie, met minimale verstoring van het onderwijsproces <p>Daarnaast wordt een goede samenwerking en duidelijke regievoering door de opdrachtnemer als essentieel beschouwd, inclusief transparante communicatie, voortgangsinzicht en het tijdig signaleren van risico's.</p>
116	overzicht huidige omgeving	<p>Kunt u een actueel overzicht verstrekken van de omvang van de huidige omgeving, bestaande uit aantallen en, waar relevant voor migratie en beheer, de totale hoeveelheid aan data, waaronder in ieder geval:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Scholen en locaties ☐ Leerlingen ☐ Medewerkers ☐ Externe gebruikers / overige accounts ☐ Beheerde medewerkerswerkplekken ☐ Beheerde leerlingwerkplekken ☐ Oets- en examenwerkplekken ☐ Mailboxen en totale mailboxdata ☐ Teams-omgevingen, SharePoint-sites en bijbehorende datavolumes ☐ OneDrive-accounts en bijbehorende datavolumes ☐ Overige relevante opslag- of samenwerkingsomgevingen binnen scope 	<p>* 9 locaties, 7 scholen * 7200 leerlingen * 1250 medewerkers * 3000 overige accounts</p> <p>De rest van de aantallen zijn genoemd in het prijzenblad of het antwoord bij vraag 47.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
117	uitgangspunten portaal	Kunt u toelichten of opdrachtgever, gelet op de uitgangspunten keep it simple, centrale governance en Microsoft 365 als primair fundament, een portaalfunctie binnen de standaard Microsoft 365-dienstverlening prefereert boven een aanvullende schil of separaat portaalplatform, mits de functionele doelstellingen van de DLWO worden behaald?	<p>Opdrachtgever hanteert als uitgangspunt een zo eenvoudig mogelijke inrichting (“keep it simple”), waarbij Microsoft 365 het primaire fundament vormt voor de DLWO.</p> <p>In dat licht ligt een portaalfunctie binnen de standaard Microsoft 365-dienstverlening voor de hand, mits hiermee de functionele doelstellingen van de DLWO adequaat worden gerealiseerd.</p> <p>De aanbestedende dienst sluit het gebruik van aanvullende oplossingen of een separaat portaalplatform niet op voorhand uit, maar verwacht dat inschrijvers dergelijke keuzes goed onderbouwen in relatie tot complexiteit, beheerbaarheid en toegevoegde waarde.</p> <p>Uitgangspunt blijft dat onnodige extra lagen en complexiteit worden vermeden.</p>
118	Verwachtingen t.a.v. IBP-27 en IBP-28	Kunt u toelichten welke verwachtingen opdrachtgever heeft ten aanzien van de in IBP-27 en IBP-28 genoemde penetratietesten, in het bijzonder voor wat betreft de verantwoordelijkheid voor het laten uitvoeren van deze testen, de frequentie, de scope van te testen componenten, de rapportageverplichtingen en de wijze waarop opvolging van bevindingen wordt beschouwd binnen de dienstverlening?	<p>Opdrachtgever behoudt zich het recht voor om penetratietesten door een onafhankelijke derde partij te laten uitvoeren. De kosten voor deze testen vallen buiten de scope van de opdrachtnemer en worden door de aanbestedende dienst gedragen.</p> <p>Van de opdrachtnemer wordt verwacht dat deze actief meewerkt aan het uitvoeren van penetratietesten, onder andere door het beschikbaar stellen van benodigde informatie, toegang en ondersteuning.</p> <p>Conform IBP-28 is de opdrachtnemer verantwoordelijk voor het analyseren en opvolgen van de bevindingen uit de penetratietesten, inclusief het doorvoeren van verbetermaatregelen en het periodiek rapporteren over de voortgang daarvan.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
119	Paragraaf 3.2.3.1 offerteaanvraag	<p>De geschiktheidseisen voor Kerncompetentie 1 en 2 stellen dat de referentie betrekking moet hebben op een onderwijsorganisatie met minimaal 3.500 leerlingen binnen het voortgezet onderwijs (VO). Stichting Het Rijnlands Lyceum is zelf een gemengde onderwijsstichting met VO-, PO- en internationaal onderwijs. De opdracht omvat nadrukkelijk ook niet-VO-scholen.</p> <p>a) Is de eis dat de referentie betrekking heeft op een scholengroep uitsluitend binnen het VO, of volstaat een referentie bij een gemengde onderwijsstichting (met VO, PO en/of internationaal onderwijs), mits het totale leerlingenaantal van die organisatie minimaal 3.500 bedraagt en de VO-component aantoonbaar substantieel is?</p> <p>b) Zo ja, welk minimumaandeel VO-leerlingen is vereist voor een referentie om te kwalificeren?</p> <p>Toelichting: Een te strikte interpretatie van 'binnen het VO' sluit inschrijvers uit die aantoonbaar vergelijkbare of grotere complexiteit hebben bediend bij gemengde onderwijsinstellingen, terwijl de opdrachtgever zelf geen zuivere VO-stichting is. Een verduidelijking bevordert een proportionele toepassing van de eis en een gelijk speelveld.</p>	<p>De eis blijft ongewijzigd.</p> <p>Met de eis wordt beoogd dat de referentie betrekking heeft op een scholengroep waarvan het zwaartepunt ligt binnen het voortgezet onderwijs (VO). Stichting Het Rijnlands Lyceum is weliswaar een gemengde onderwijsstichting, maar kent in de praktijk een duidelijk VO-profiel. Binnen de stichting geldt het volgende:</p> <p>Er is één PO-school (ENMS); Er zijn twee scholen met een gecombineerd VO/PO-aanbod (ESH en ISH); Er zijn drie scholen die uitsluitend VO verzorgen (RLO, RLS en RLW).</p> <p>Het merendeel van de scholen en het zwaartepunt van Het Rijnlands betreft daarmee het voortgezet onderwijs. Om die reden wordt vastgehouden aan de eis dat de referentie betrekking heeft op een onderwijsorganisatie binnen het VO met minimaal 3.500 leerlingen.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
120	Scope paragraaf 1.3 (out-of-scope punt 1); Conceptovereenkomst bijlage E	<p>De offerteaanvraag beschrijft de dienstverlening als een centraal beheerde dienst met SPOC-functie, waarbij eerste lijn gebruikersondersteuning op schoollocaties expliciet buiten scope valt. De conceptovereenkomst bevat geen expliciete bepaling over verplichte fysieke aanwezigheid op locatie.</p> <p>a) Is er een verplichting tot fysieke (on-site) aanwezigheid van medewerkers van de opdrachtnemer op de schoollocaties, en zo ja, voor welke situaties of werkzaamheden is on-site aanwezigheid verplicht versus uitsluitend wenselijk?</p> <p>b) Binnen welke responstijd dient de opdrachtnemer on-site aanwezig te zijn bij een P1-incident?</p> <p>c) Geldt er een minimum aan geplande on-site bezoeken (bijvoorbeeld periodiek overleg, werkplekmigratie of adoptiesessies)?</p> <p>Toelichting: De antwoorden zijn bepalend voor de dimensionering van de dienstverlening, de prijsstelling en de capaciteitsplanning, in het bijzonder gezien de geografische spreiding over zeven locaties in de regio Haaglanden/Leiden.</p>	<p>a) Er geldt geen structurele verplichting tot fysieke (on-site) aanwezigheid van medewerkers van de opdrachtnemer op schoollocaties.</p> <p>Uitgangspunt is dat dienstverlening primair op afstand plaatsvindt. On-site aanwezigheid wordt alleen ingezet indien dit noodzakelijk is, bijvoorbeeld bij calamiteiten, verstoringen die niet op afstand kunnen worden opgelost of specifieke werkzaamheden in het kader van implementatie of migratie.</p> <p>De inzet van on-site ondersteuning wordt beschouwd als maatwerk en vindt plaats in afstemming met de aanbestedende dienst.</p> <p>b) Voor P1-incidenten geldt dat de opdrachtnemer primair inzet op snelle analyse en herstel op afstand. Indien blijkt dat een verstoring niet remote kan worden opgelost, wordt in overleg bepaald of en wanneer on-site inzet noodzakelijk is.</p> <p>Er wordt geen vaste responstijd voor on-site aanwezigheid voorgeschreven; de verwachting is dat de opdrachtnemer hier passend en proportioneel op handelt, afgestemd op de aard en impact van het incident.</p> <p>c) Er geldt geen minimumverplichting voor geplande on-site bezoeken. De frequentie en aard van on-site aanwezigheid is afhankelijk van het type werkzaamheden, zoals implementatie, afstemming of ondersteuning.</p> <p>Tactische en strategische overleggen kunnen, afhankelijk van de behoefte, zowel op locatie als op afstand plaatsvinden en worden in onderling overleg bepaald.</p>

Nota van Inlichtingen 1 - EU aanbesteding DLWO
22 april 2026

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
121	leidraad paragraaf scope; Programma van Eisen eis IAM-12; Bijlage J Architectuurkader	<p>Het Programma van Eisen stelt eis IAM-12 (federatieve koppeling met Google Workspace). De leidraad bevestigt dat ISH primair op Google Workspace draait, maar stelt ook dat Google-, Apple- en Chromebook-omgevingen expliciet buiten scope vallen. Dit roept een spanningsveld op tussen de federatieverplichting en de scope-uitsluiting.</p> <p>a) Volstaat een SSO/federatie-koppeling vanuit de nieuwe M365-tenant naar de bestaande Google Workspace-omgeving van ISH (identiteitsfederatie via SAML/OIDC), waarbij het beheer van de Google-omgeving zelf bij ISH of een derde partij blijft?</p> <p>b) Of wordt van de opdrachtnemer verwacht dat hij ook de (gedeeltelijke) migratie van ISH-gebruikers naar de centrale M365-tenant begeleidt?</p> <p>c) Vallen ISH-gebruikers en ISH-apparaten volledig binnen de migratieaantallen en de vaste beheervergoeding in het prijsinvulformulier, of wordt ISH als afzonderlijk geval behandeld, en zo ja, op welke wijze?</p> <p>Toelichting: Het antwoord heeft directe consequenties voor de technische architectuur (identity bridge vs. volledige migratie), de pricing en de risicoverdeling ten aanzien van de Google-omgeving van ISH.</p>	<p>a) Ja, een federatieve koppeling (bijvoorbeeld via SAML of OIDC) vanuit de Microsoft Entra ID-omgeving naar de bestaande Google Workspace-omgeving van ISH wordt als passend beschouwd.</p> <p>Het beheer van de Google Workspace-omgeving zelf valt buiten de scope van deze aanbesteding en blijft de verantwoordelijkheid van de aanbestedende dienst en/of een derde partij.</p> <p>b) Er wordt niet verwacht dat de opdrachtnemer een (volledige) migratie van ISH-gebruikers naar de centrale Microsoft 365-tenant uitvoert.</p> <p>Uitgangspunt is dat ISH als afwijkend scenario kan blijven functioneren op basis van de bestaande Google Workspace-omgeving, waarbij identity-federatie zorgt voor samenhang binnen de DLWO.</p> <p>c) ISH wordt in dit kader beschouwd als een specifiek en afwijkend gebruiksscenario.</p> <p>Voor de prijsstelling mogen inschrijvers uitgaan van de opgegeven aantallen zoals opgenomen in het prijsinvulformulier. De exacte positionering en eventuele nadere afbakening van ISH binnen de dienstverlening wordt na gunning in overleg bepaald.</p>